

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001202

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самофатов Михайло Ігорович

2. Mykhailo Samofatov

Кваліфікація: 032

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 26-05-2025

Спеціальність за освітою: історія та археологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8379

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.25.91, 03.19.71, 03.09.55, 06.51.77

Тема дисертації:

1. Італія в політичних та економічних євроатлантичних інтеграційних процесах (1949-1999 рр).
2. Italy in Political and Economic Euro-Atlantic Integration Processes (1949-1999).

Реферат:

1. Історія євроатлантичної інтеграції другої половини ХХ століття є фундаментальним науковим завданням, що має виключне значення для розуміння сучасної міжнародної системи. Класичний період характеризується формуванням основи нової архітектури безпеки та співпраці в Європі, яка є реакцією на руйнівні наслідки Другої світової війни. Північноатлантичний альянс, створений у квітні 1949 року, та подальший розвиток європейських інтеграційних структур, починаючи з ЄЕС, створили сутність сучасного євроатлантичного співтовариства. Особливе значення має аналіз механізмів історичного подолання суперечностей між європейськими державами, зокрема трансформація франко-німецьких антагоністичних відносин у партнерство, що змінило природу післявоєнної системи міжнародних відносин. Процес євроатлантичної інтеграції дозволяє оцінити механізми єдиного економічного та правового простору, що створив фундамент сучасного Європейського союзу та НАТО. Вони відіграли важливу роль в облаштуванні демократичних інститутів у Західній Європі та зміцненні ефективної альтернативи комунізму в умовах біполярної конфронтації. Актуальність історичних досліджень проблематики обумовлена ознайомленням із

сучасними викликами євроатлантичної інтеграції, зокрема забезпеченням стабільності процесів розширення НАТО, усуненням кризових явищ в ЄС, необхідністю протидіяти агресії з боку РФ. Історичний аналіз допомагає здобути уроки з минулого досвіду, приходити до найбільш раціональних політичних рішень у теперішньому та обирати найкращу стратегію розвитку на майбутнє. Дисертація присвячена участі Італії в розбудові та зміцненні політичної та економічної системи співпраці між країнами Заходу в другій половині ХХ ст. Метою роботи є комплексне дослідження інтеграції Італії до євроатлантичних політичних та економічних структур у період з 1949 по 1999 рр. Предмет дослідження – політичні та економічні аспекти участі Італії в євроатлантичних інтеграційних процесах. Актуальність теми містить у собі соціально-політичний та академічний аспекти. Перший визначається поточним зовнішньополітичним курсом України на вступ до ЄС і НАТО. В рамках євроатлантичного партнерства Італія є одним з основних партнерів нашої держави. З іншої сторони, в українській історіографії відсутні праці, в яких би всебічно розглядалося питання євроатлантичної інтеграції протягом 1949–1999 рр. Таким чином, дана робота сприяє більш глибокому дослідженню теми і може використовуватися для розробки відповідних навчальних курсів та подальших наукових дослідженнях. У вступі продемонстрована актуальність теми дисертації, визначені об'єкт та предмет дослідження, хронологічні та територіальні рамки роботи. Були визначені мета і завдання дисертації, методологія дослідження, показані наукова новизна та практичне значення. Був наданий перелік публікацій та виступів на конференціях, що засвідчують апробацію результатів. У першому розділі був проведений аналіз джерельної бази та літератури дослідження. Джерела були розподілені на чотири групи, в залежності від форми. Першу групу складають офіційні документи: нормативно-правові документи Італії, міжнародні угоди та меморандуми, резолюції та декларації міжнародних організацій, прес-релізи, офіційні декларації та промови державних і політичних діячів, звіти парламенту Італії та міжнародних організацій, соціологічні та статистичні матеріали. Друга група джерел, а саме діловодні документи, включають у себе дипломатичне листування міністерства закордонних справ Італії та державного департаменту США, стенограми засідань Сенату та Палати депутатів італійського парламенту. Третя група джерел – матеріали преси – містить у собі програмні статті державних та політичних діячів, публікації партійної преси, інтерв'ю. Четверту групу – мемуари – формують опубліковані спогади італійських та зарубіжних історичних постатей. Аналіз історіографії був здійснений за проблемним принципом. Найбільшу групу складають роботи, присвячені історії євроатлантичної інтеграції Італії. Встановлено, що найбільший внесок у вивчення цієї проблематики внесли італійські вчені. Окрім того, були виділені американська, британська та українська історіографія. Була надана характеристика ключових робіт. Окремо були розглянуті роботи, присвячені питанням розвитку атлантичної та європейської інтеграції в цілому, виділені сучасні тенденції у дослідженні тематики. У другому розділі «Євроатлантичний вибір Італії (1949–1962 рр.): від ідеї до реалізації» був проведений огляд основних тенденцій, що супроводжували включення Італії до євроатлантичних інтеграційних процесів. У першому підрозділі були досліджені політичні та економічні чинники вступу Італії до НАТО.

2. The history of Euro-Atlantic integration in the second half of the 20th century is a fundamental scientific task that holds exceptional significance for understanding the modern international system. The classical period is characterized by the establishment of the foundation for a new security and cooperation architecture in Europe, which is a response to the devastating consequences of World War II. The North Atlantic Alliance, created in April 1949, and the subsequent development of European integration structures, starting with the EEC, formed the essence of the modern Euro-Atlantic community. Analyzing the mechanisms of historical overcoming of contradictions among European states is particularly important, especially the transformation of Franco-German antagonistic relations into a partnership, which changed the nature of the post-war system of international relations. The process of Euro-Atlantic integration allows for the assessment of the mechanisms of a unified economic and legal space, which has created the foundation of the modern European Union and NATO. They played an important role in establishing democratic institutions in Western Europe and strengthening an effective alternative to communism during the bipolar confrontation. The relevance of historical research on this issue is determined by the need to address contemporary challenges of Euro-Atlantic integration, particularly ensuring

the stability of NATO's expansion processes, eliminating crises within the EU, and the necessity to counter aggression from the Russian Federation. Historical analysis helps draw lessons from past experiences, arrive at the most rational political decisions in the present, and choose the best development strategy for the future. The dissertation is dedicated to Italy's participation in the development and strengthening of the political and economic cooperation system among Western countries in the second half of the 20th century. The aim of the work is a comprehensive study of Italy's integration into Euro-Atlantic political and economic structures from 1949 to 1999. The subject of the research is the political and economic aspects of Italy's involvement in Euro-Atlantic integration processes. The relevance of the topic encompasses both social-political and academic aspects. The first is determined by Ukraine's current foreign policy course towards joining the EU and NATO. Within the framework of Euro-Atlantic partnership, Italy is one of our country's main partners. On the other hand, there are no works in Ukrainian historiography that comprehensively address the issue of Euro-Atlantic integration during the years 1949-1999. Thus, this work contributes to a deeper study of the topic and can be used for the development of relevant educational courses and further scientific research. The introduction demonstrates the relevance of the dissertation topic, defines the object and subject of the research, and outlines the chronological and territorial framework of the work. The goals and tasks of the dissertation, the research methodology, and the scientific novelty and practical significance are presented. A list of publications and conference presentations is provided, confirming the validation of the results. In the first chapter, an analysis of the source base and literature of the research was conducted. The sources were divided into four groups based on their form. The first group consists of official documents: normative legal documents of Italy, international agreements and memoranda, resolutions and declarations of international organizations, press releases, official statements and speeches by state and political figures, reports from the Italian Parliament and international organizations, as well as sociological and statistical materials. The second group of sources, namely administrative documents, includes diplomatic correspondence from the Italian Ministry of Foreign Affairs and the U.S. Department of State, as well as transcripts of meetings from the Senate and the Chamber of Deputies of the Italian Parliament. The third group of sources—press materials—contains program articles by state and political figures, publications from party press, and interviews. The fourth group—memoirs—comprises published recollections of Italian and foreign historical figures. The analysis of historiography was conducted based on a thematic principle. The largest group consists of works dedicated to the history of Italy's Euro-Atlantic integration. It was established that the greatest contribution to the study of this issue has been made by Italian scholars. Additionally, American, British, and Ukrainian historiography were highlighted. A characterization of key works was provided. Works addressing the development of Atlantic and European integration as a whole were examined separately, and contemporary trends in the study of the topic were identified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Дьомін О., Самофатов М. Італійсько-радянська нафтова угода 1960 р. у контексті європейської енергетичної безпеки. Проблеми всесвітньої історії. 2024. № 1(25). С. 69–85.
- Самофатов М. Італійський вектор політики США у період президенства Джона Кеннеді. Американська історія та політика. 2023. № 16. С. 70–79.

- Самофатов М. «Золотий вік»: інтеграція італійської економіки у європейський ринок (1951-1973 рр.). Європейські історичні студії. 2023. № 15. С. 6–17.
- Самофатов М. Італія після Маастрихту: виклики європейської інтеграції у 1990-ті рр. Європейські історичні студії. 2024. № 27. С. 6-17.
- Самофатов М. Італія у системі європейської безпеки в часи Карибської кризи. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Історія : зб. наук. пр. 2024. № 1. С. 139–146.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0118U004431 0124U000841

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір В'ячеслав Григорович

2. Viacheslav Kushnir

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лакішик Дмитро Михайлович

2. Dmytro Lakishyk

Кваліфікація: к. і. н., ст.н.с., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 21570552

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, буд. 5, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грубінко Андрій Васильович

2. Andrii Hrubinko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максименко Ірина Володимирівна

2. Iryna Maksymenko

Кваліфікація: к. політ. н., доцент, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брусиловська Ольга Іллівна

2. Olga I. Brusylovska

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сминтина Олена Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сминтина Олена Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна